

**A Kovács Máté Városi
Művelődési Központ és Könyvtár
2023. évi**

MUNKATERVE

Hajdúszoboszló, 2023. március 6.

**Készítette: Dr. Sós Csaba
igazgató**

A Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár küldetése és feladatai

A Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár munkaterve a közművelődési és könyvtári egységből álló integrált közművelődési intézmény 2023. évi szakmai feladatait tartalmazza.

A munkaterv összeállításánál figyelembe vettük a szakmai feladatellátást meghatározó jogszabályokat; a Minősített Közművelődési Intézmény Cím által elvárt szakmai követelményeket; a helyi közösségi kulturális terveket – biztosítva a jelenleg előre nem tervezhető programok megvalósításának lehetőségét.

Az intézmény működését és a programok, rendezvények szervezését, megvalósítását a Covid-19 világjárvány után a 2022-es évben is jelentős mértékben befolyásolták rajtunk kívülálló események, amelyekből kiemelkedett az energiaválság. Az előző év tapasztalataiból merítve 2022-ben már felkészültebben tudtunk alkalmazkodni az új kihívásokhoz, körülményekhez, ezek azonban új intézkedéseket követeltek meg, amelyek közül a legfájdalmasabb az intézmény nyitva tartásának év végi korlátozása volt. A fennálló helyzet miatt a 2023-as évre vonatkozó éves munkatervünket továbbra is az országos intézkedésekhez kényszerülünk igazítani. Intézményünk az idei év első két hónapjában (január-február) energiamegtakarítási szempontokat szem előtt tartva zárva volt.

Intézményünkben a csoportok, közösségek a fentiek ellenére folytatták munkájukat és a rendezvények szervezési munkálatai és az ebben az időszakban esedékes rendezvények a zárás ellenére folyamatosan és zökkenőmentesen kerültek lebonyolításra.

A Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár küldetése, hogy a városunkban élő polgárok és az itt üdülő vendégek számára minőségi kulturális, közművelődési, könyvtári szolgáltatásokat biztosítson, ezzel megvalósítva a kulturális esélyegyenlőséget.

Fontosnak tartjuk, hogy minél sokszínűbb és változatosabb tartalmi és formai struktúrában, magas szakmai színvonalon minőséget és értéket közvetítve, a korosztályi és a különböző társadalmi csoportok igényeit figyelemmel kísérve segítsük és alakítsuk Hajdúszoboszló kulturális folyamatait, hozzájárulva a városfejlesztési célok megvalósításához a kultúra eszközeivel annak érdekében, hogy Hajdúszoboszló élhető, környezeti szempontból magas minőségű, a lakosság és a turisták számára egyaránt vonzó hely maradjon.

1. Közművelődési tevékenységünket meghatározó kiemelt jogszabályok, dokumentumok

- Magyarország Alaptörvénye XI. cikk: Művelődéshez, közművelődéshez való jog
- 10/2010. (III.11.) OKM rendelet a „Minősített Közművelődési Intézmény Cím” és a „Közművelődési Minőség Díj” adományozásáról,
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól,
- 2011. évi CXCV. törvény az Államháztartásról és annak végrehajtásáról,
- A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény szerinti feladatellátás,
- 32/2017. (XII.12.) EMMI rendelet a kulturális szakemberek továbbképzéséről
- 20/2018. (VII.9.) EMMI rendeletben a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek tárgyi, infrastrukturális és személyei követelményeiről,
- Hajdúszoboszló Város Képviselő-testülete 7/2019. (III.21.) önkormányzati rendelete a közművelődésről,
- A Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár Szervezeti és Működési Szabályzata,
- A Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár Alapító Okirata,
- Hajdúszoboszló Város Önkormányzata által intézményünk részére 2023. évre biztosított költségvetése,
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről,
- 39/2020. (X. 30.) EMMI rendelet a kulturális intézményben foglalkoztatottak munkaköreiről és foglalkoztatási követelményeiről, az intézményvezetői pályázat lefolytatásának rendjéről, valamint egyes kulturális tárgyú rendeletek módosításáról.

Kötelezően előírt ellátandó feladatok

„A közművelődéshez való jog gyakorlása közérdek, a közművelődési tevékenységek támogatása közcél. A közművelődés feltételeinek biztosítása alapvetően az állam és a helyi önkormányzatok feladata”. (1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről 73.§ (1)-(2) bekezdés)

A módosított kulturális törvény 76. § (3.) pontjában meghatározásra kerültek a közművelődési alapszolgáltatások, melyek megszervezése és biztosítása a települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladata.

Hajdúszoboszló Város Képviselő-testülete 7/2019. (III.21.) önkormányzati rendeletével alkotta meg helyi közművelődési rendeletét, melyben a törvény alapján az a-f) pontokban meghatározott közművelődési **alapszolgáltatásokat** vállalta fel kötelezően ellátandó feladatként.

A feladatellátás egyik kötelezettje a költségvetési intézményként működő Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár.

A helyi sajátosságok és igények alapján differenciáltan a kötelező alapszolgáltatásokat az alábbi hét főcsoportba sorolja a rendelet, amelyből pont az első minden közösségi szinten kötelező feladat:

- a. **művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása,**
- b. a közösségi és társadalmi **részvétel fejlesztése,**
- c. az **egész életre kiterjedő tanulás** feltételeinek biztosítása,
- d. a **hagyományos közösségi kulturális értékek** átörökítése feltételeinek biztosítása,
- e. az **amatőr alkotó- és előadó művészeti tevékenység** feltételeinek biztosítása,
- f. a **tehetséggondozás és fejlesztés** feltételeinek biztosítása,
- g. a **kulturális alapú gazdaságfejlesztés.**

Az intézmény szolgáltatási terve az önkormányzat által felvállalt alapszolgáltatások figyelembe vételével készült 2023-ban, mely munkatervünk mellékletét képezi.

a) művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása

- A művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása. A művelődő közösségek fontos szerepet töltenek be a helyi identitás erősítésében, a hagyományok ápolásában és átörökítésében. A kisközösségek az együttes élmény hordozói, a társasági kapcsolatokat ápolói, biztos tájékozódási pontot adnak, és szociális hálót is biztosítanak. Feladatunknak tekintjük, hogy a tárgyi erőforrásainkon túl, informáló, ösztönző, kapcsolatszervező tevékenységgel támogassuk a lokális közösségeket, és felismertessük az együttműködésekben rejlő többletforrásokat.

b) közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése

- a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének, az állampolgári részvétel fejlődését elősegítő, közösségfejlesztő programokat, tevékenységeket, vagy szolgáltatásokat szervezünk,
- támogatjuk az önkéntes tevékenységeket, az önkéntességgel kapcsolatos programokat, vagy szolgáltatásokat,
- a gyermekek, az ifjúság, az idősek művelődését segítő, a családi életre nevelő családbarát, a generációk közötti kapcsolatokat, együttműködést elősegítő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervezünk,
- a különböző kultúrák közötti kapcsolatokat kiépítését és fenntartását elősegítő programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat szervezünk,
- a szegénységben, vagy más hátránnyal élő csoportok társadalmi, kulturális részvételét fejlesztő, a megértést, a befogadást, a felzárkózást, az esélyegyenlőség megvalósulását elősegítő programokat, tevékenységeket, vagy szolgáltatásokat szervezünk,
- a lelki egészség megőrzését szolgáló, a függőséget, devianciát, áldozattá válást megelőző programokat, tevékenységeket, vagy szolgáltatásokat szervezünk,
- a települési önkormányzattal együttműködésben szakmai támogatást biztosítunk a helyi partnerségi egyeztetési, együttműködési folyamatok kialakításához és működtetéséhez, biztosítjuk a közösségi tervezési folyamatok szakmai, szervezési és technikai feltételeit.

c) az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása

- iskolarendszeren kívüli tanfolyamokat, képzési alkalmakat szervezünk, támogatjuk azok megvalósítását,
- iskolarendszeren kívüli öntevékeny, önképző szakkörök, klubok, közösségek megalakulását, tevékenységét szervezzük, támogatjuk azok megvalósítását,
- az életminőséget és életesélyt javító tanulási lehetőségeket szervezzük, támogatjuk azok megvalósulását,
- ismeretterjesztő alkalmakat szervezünk, támogatjuk azok megvalósítását, és ismeretszerző lehetőségeket teremtünk, valamint
- hozzásegítjük látogatóinkat az elektronikus közszolgáltatások megismeréséhez, a digitális világban történő eligazodáshoz nyújtunk lehetőséget, továbbá az ezeket szolgáló eszközök használatához segítjük az érdeklődőket.

d) a hagyományos közösségi, kulturális értékek átörökítése, feltételeinek biztosítása

- a helytörténettel, a népművészettel, a népi iparművészettel és a település szellemi kulturális örökségével kapcsolatos csoportot, szakkört, klubot működtetünk, támogatjuk a művelődő közösségek ezirányú munkáját,
- részt vállalunk a helyi művelődési szokások gondozásában, gazdagításában, értéktárak kialakításában, a települési értékeket bemutató és népszerűsítő programokat, tevékenységeket, szolgáltatásokat szervezünk, és támogatjuk azok megvalósulását,
- az anyanyelv ápolása érdekében programokat, tevékenységeket, szolgáltatásokat szervezünk, támogatjuk a művelődő közösségek ezirányú munkáját,
- a nemzeti, az európai és az egyetemes kultúra, továbbá a külhoni nemzetrészek kulturális értékeinek megismertetése érdekében programokat, tevékenységeket, szolgáltatásokat szervezünk, támogatjuk azok megvalósítását,
- a helyi vagy térségi nemzetiségi vagy kisebbségi közösségek bevonásával a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése érdekében programokat szervezünk, támogatjuk azok megvalósítását,
- az ünnepek kultúrájának gondozása érdekében a helyi szokások figyelembevételével, a művelődő közösségek, illetve a hagyományos közösségi, kulturális értékek átörökítésével foglalkozó közösségek bevonásával szervezzük az állami, a nemzeti, a társadalmi és településhez kötődő ünnepek helyi alkalmait, támogatjuk azok megvalósítását.

e) az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása

- a képzőművészet, a zeneművészet, a táncművészet, a színház- és bábművészet, a versmondás, a film- és médiaművészetek, az irodalom területén tevékenységet folytató amatőr művészeti csoportot, szakkört, klubot szervezünk, elősegítjük azok létrejöttét, támogatjuk azok működését.

f) a tehetséggondozás és -fejlesztés feltételeinek biztosítása

- a településen élő vagy tanuló hátrányos helyzetű személyek tehetségének kibontakoztatása, kompetenciáinak fejlesztése érdekében művészeti és egyéb foglalkozásokat, szakköröket, klubokat működtetünk, támogatjuk azok megvalósítását,
- felzárkóztatást segítő, tanórán kívüli foglalkozásokat biztosítunk.

g) a kulturális alapú gazdaságfejlesztés

- az egyéni és közösségi tudást és kreativitást erőforrásként értelmező és használó helyi gazdaságot fejlesztő programokat kezdeményezünk, támogatjuk azok megvalósítását,
- a kulturális terület- és településfejlesztéssel, helyi vállalkozás- és termékfejlesztéssel, kreatív iparral, a kulturális turizmussal kapcsolatos programokat, tevékenységeket, szolgáltatásokat szervezünk, támogatjuk azok megvalósulását,
- hozzásegítjük az érdeklődőket az információs és kommunikációs technológiák, a digitalizáció kulturális alapú használatához, azok hasznosításához.

A szaktörvényhez kapcsolódóan az ágazati miniszter a 20/2018. (VII.9.) EMMI rendeletben *a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek tárgyi, infrastrukturális és személyei követelményeiről* rendelkezik.

Meghatározza a közművelődési szakmai feladatok ellátására, a munkakörök betöltéséhez szükséges végzettségre, a szervezeti keretekre vonatkozó részletes szabályokat.

Közművelődési alapszolgáltatások megvalósulásakor rendelkezésre kell állnia a szolgáltatás nyújtásába bevont szakembereknek, akik teljesítik a vonatkozó szakmai követelményeket.

A rendelet alapján az önkormányzat a kötelezően ellátandó közművelődési és könyvtári feladatokat a Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár fenntartásával, működtetésével biztosítja.

A 1997. évi CXL. tv. II. fejezet 76. §-ban meghatározottak alapján a helyi közművelődési tevékenység támogatása, a helyi társadalom művelődési érdekeinek és kulturális szükségleteinek figyelembevételével, a szaktörvény és a helyi lehetőségek, sajátosságok alapján **Hajdúszoboszló Város Önkormányzatának a közművelődési tevékenység helyi feladatairól szóló 7/2019. (III.21.) önkormányzati rendelete 6. §-ában** meghatározott tevékenységek a következők:

Az önkormányzat feladatának tekinti, hogy - Hajdúszoboszló művelődési, kulturális hagyományaira, valamint a városban működő intézmények, civil szervezetek és polgárok tevékenységére alapozva - segítse:

- a) Hajdúszoboszló kulturális értékeinek, hagyományainak feltárását, megismertetését, ápolását, kiemelkedő személyiségeinek értékteremtő kulturális tevékenységét a nemzetiségi lakosságra is,
- b) a helyi környezeti, szellemi, művészeti hagyományainak feltárását, megismertetését, a helyi művelődési szokások gondozását, gazdagítását,
- c) a helytörténeti, néprajzi kutatások és a város történetét, néprajzát feldolgozó kiadványok megjelentetésének támogatása, a helytörténet, néprajz tárgyi és írásos emlékeinek gyarapítása, megőrzése és bemutatása,
- d) a város vonzerejének, lakosságmegtartó képességének növelését, a civil társadalom önszerveződő tevékenységének erősítését, a városi lakosok életminőségének, életesélyeinek javítását,
- e) a hátrányos helyzetű rétegek kulturális elesettségének mérséklését,
- f) az iskolai, az iskolarendszeren kívüli képzések, felnőttoktatás egyes formáinak intézményesülését a közművelődés feladatrendszerében,

- g) a gyermekek és fiatalok művészeti, közművelődési és közösségi életét, kiemelt figyelmet fordítva a hajdúszoboszlói ifjúság kulturális tevékenységére,
- h) az egyetemes, nemzeti és nemzetiségi kultúrák megismertetését, gyarapítását, a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítését és fenntartását,
- i) a nemzeti és városi, világi és egyházi ünnepek, évfordulók közismertté tételét, ezek élményszerűségének növelését a kultúra minden eszközével,
- j) környezeti kultúra javítását, városesztétikai kultúra fejlesztését,
- k) a helyi társadalom kapcsolatrendszerének fejlesztését, közösségi életének érdekérvényesítését,
- l) a szabadidő kulturált és művelődési célú eltöltését,
- m) ismeretszerző, amatőr és alkotó közösségek működését és tevékenységét, amatőr művészeti körök, alkotótáborok támogatását,
- n) a különböző kultúrák közötti kapcsolat kiépítésének és fenntartásának segítése a baráti körök bevonásával,
- o) a szomszéd és más népek kultúrájának megismertetése, a cserekapcsolatok ápolása, rendszeres bemutatkozási lehetőségek biztosítása,
- p) az idegenforgalom és a turizmus keretében városunkba látogatók számára rendszeres szórakozási lehetőség biztosítása, hagyományaink, értékeink bemutatása,
- q) a szabadidő kulturális célú eltöltéséhez színvonalas szórakozási alkalmak szervezése, a különböző közösségek igényeinek kielégítésére megfelelő feltételek biztosítása,
- r) az üdülés, pihenés, szórakozás helyi lehetőségeinek további bővítése, az igénybe vevők körének szélesítése,
- s) információs és tanácsadó tevékenység további szélesítését, közhasznú kulturális információs szolgáltatásokat,
- t) egyéb, az önkormányzat által támogatandónak minősített művelődési formákat, kulturális tevékenységet.

Általános alapelvek

- A közművelődéshez való jog gyakorlása: minden állampolgár számára elérhetővé kell tennünk az általunk nyújtott a kulturális javakhoz való hozzáférést,
- közösségi színtér igénybevétele: a kulturális esélyegyenlőtlenség csökkentése,
- közösségi művelődési formák biztosítása,
- szakmai együttműködések, partnerség,
- színvonalas szórakozási lehetőségek biztosítása.

A 2023-as év szakmai tevékenységének megtervezésekor fokozottan figyelembe kell venni azt a tényt, hogy programjaink időbeli tervezésében továbbra is nagyon sok a bizonytalanság az energiaválság és a gazdasági helyzet előre nem látható alakulása következtében.

2. Erőforrásaink várható alakulása 2023-ban

2.1. A közművelődési feladatellátás létesítményi, tárgyi feltételei

A Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár tárgyi és technikai fejlesztését folyamatos feladatunknak tekintjük, amely a minőségi, tartalmi munka elengedhetetlen feltétele. Tárgyi feltételeink a rendezvények lebonyolításához – **kivétel a szabadtéri nagyrendezvények** – és a foglalkozások megtartásához adottak.

Az elmúlt évben hazai pályázatoknak köszönhetően folyamatosan bővült, modernizálódott technikai eszközparkunk is.

Pénzügyi erőforrásaink növelése érdekében 2022-ben is nyújtottunk be pályázati kérelmet. Még 2021-ben sikerrel pályáztunk az EMMI által életre hívott Térzene Programra, melynek megvalósítási időszaka 2022-ben ért véget. Sikerrel pályáztunk továbbá a Hungarikum Pályázat kiírására is. Ez utóbbi eredményeként 3.000.000 Ft-al sikerült tehermentesítenünk az intézményi költségvetés kiadási oldalát.

2022-ben tovább bővítettük a rendezvényeinket támogató szponzorok körét. Intézményünk 10.000.000 Ft-ot meghaladó összegben nyert el szponzori támogatást. 2023-ban is feladatunknak tekintjük a pályázati és szponzori támogatások megszerzését, a nem önkormányzati támogatások körének bővítését.

2023-ban is feladatunk továbbá épületeink **biztonságos üzemeltetésének, a vagyonvédelemnek** a folyamatos biztosítása. E feladatokat külsős szolgáltatókkal láttatjuk el szerződés keretében, biztosítva a **folyamatos, szakszerű és biztonságos működést**. A művelődési központ épülete a legmodernebb folyamattírányítási, automatikai rendszerrel van felszerelve, amelyet a nap 24 órájában számítógépes rendszerrel kell felügyelni (fűtési, szellőztetési, klimatizálási rendszerek), valamint a nagyteljesítményű napelemes rendszer, amely az épület éves energetikai fogyasztását biztosítja. Ennek a bonyolult rendszernek a működtetése és felügyelete szakember ellenőrzése nélkül nem működtethető. Erre a vállalkozó folyamatos ügyeletet biztosít.

A számítástechnikai eszközparkunk karbantartását, megújítását, valamint a rendszergazdai feladatokat megbízható külső partner végzi, aki a nap 24 órájában rendelkezésünkre áll, ellátja az informatikai felügyeletet.

Tárgyi eszközeink rendszeres, szakszerű karbantartásával, gyarapításával szakmai feladatainkhoz teremtyük meg a technikai feltételeket. Új tárgyi eszközök beszerzéséhez pályázati forrásokat keresünk.

2021-től a szabadtéri színpad üzemeltetése önkormányzati döntés alapján intézményünk feladata.

2.2. Erőforrás menedzsment

Az intézmény mindenkor foglalkoztatotti létszámát Hajdúszoboszló Város Önkormányzatának költségvetéséről szóló önkormányzati rendeletében állapítja meg. A művelődési központ és könyvtár önkormányzat által engedélyezett létszámkerete 2021. január 1-től 20 fő. Az intézményben foglalkoztatottak jogállását 2020. november 1-jétől a munka törvénykönyve szabályozza.

Terveink szerint az intézmény állandó dolgozóinak munkáját – különösen a frekventált nyári szezonban – idén is diákok segítették.

A 32/2017. (XII.12.) EMMI rendelet a kulturális szakemberek továbbképzéséről dokumentum alapján készült el 2018-ban az intézmény 5 évre szóló képzési terve. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően lehetőség szerint a beiskolázási terv kialakításánál figyelembe vesszük a munkavállalók elképzeléseit, az aktuális lehetőségeket összhangban az intézmény stratégiájával.

A könyvtáros kollegák számára is biztosítottunk szakmai fórumokon, országos továbbképzéseken való részvételt.

2023-ban is folyamatosan biztosítjuk a munkatársak szakmai továbbképzését, keressük az ingyenes képzési lehetőségeket, melyeket többségében a Nemzeti Művelődési Intézet (NMI) biztosít.

Folyamatosan töltjük fel a megüresedett álláshelyeket megfelelő szakemberekkel, figyelembe véve azt, hogy a kulturális szaktörvény előírja a közművelődési intézményekben betöltött munkakörökhöz kötött szakirányú végzettséget, gyakorlatot. Ennek érdekében 2022. november óta 1 fő heti 20, 2023. januárja óta 1 fő heti 40 órában áll alkalmazásban az intézménynél, végzettségük és szakmai tapasztalatuk a fenti követelményeknek minden megfelel.

A vezetés folyamatosan törekszik a munkatársak motiválására, a jó munkahelyi légkör kialakítására, innovációs kezdeményezések támogatására.

2.3. Pénzügyi-gazdasági erőforrásaink

Az Államháztartási törvény rendelkezése alapján intézményünk gazdálkodási jogkörét tekintve gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervként működik 2015 júliusától. A pénzügyi feladatokat az önkormányzat által alapított Hajdúszoboszlói Gazdasági Szolgáltató Intézmény (HGSZI) végzi, a munkakapcsolatot Együttműködési Megállapodás rögzíti.

Nagy biztonságot jelent pénzügyi feladatainak ellátásában, hogy 2020 tavaszától gazdasági vezetőnk munkavégzésének helye az intézményünkben van, ami biztosítja a gazdálkodással kapcsolatos sokrétű feladat napi zökkenőmentes ellátását.

Működésünk pénzügyi feltételeit a fenntartó önkormányzat biztosítja, mely kiegészül az intézmény saját bevételeivel és esetlegesen pályázati támogatással. A tavaly előtti évben a Kösely Kupa – Hajdúszoboszlói Lovasfesztivál kapcsán megjelent a helyi vállalkozók szponzori támogatása is. A tavalyi évben is két pályán zajlottak a versenyek, melyeket látványos bemutatók, kulturális programok (táncház, gyermekjátékok) tarkítottak. A szervezésben részt vett a Hajdúszoboszlói Lovassport és Hagyományörző Sportegyesület.

Gazdálkodásunkban 2023-ban is feladatunk pénzügyi tevékenységünk jogszabály szerinti végzése, az eredményesség, gazdaságosság, hatékonyság elvének érvényesítése. Törekednünk kell saját bevételi forrásaink növelésére, melyet az energiaválság és annak utóhatásai jelentősen megnehezítenek.

Kiemelt feladat az önkormányzat által meghatározott bevételi előirányzat teljesítése. Költségvetési támogatásunk kiegészítéséhez szükségessé válik pályázati források keresése.

3. Szakmai feladatainkat meghatározó szempontok

Célunk, hogy a Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár, mint integrált közművelődési intézmény kulturális és közösségformáló szerepet töltsön be

- az általa felvállalt értékrenddel, programkínálatával, szolgáltatásaival,
- legyen meghatározó szellemi központja városunk kulturális életének,
- legyen bázisa a művelődni vágyó öntevékeny közösségeknek, a művészetekre fogékony polgároknak,
- biztosítsa az egész életre kiterjedő tanulás feltételeit,
- járuljon hozzá a tehetséggondozás- és fejlesztés feltételeinek biztosításához,
- minden korosztály találjon a kulturális kínálatunkban olyan programot, amelyre szívesen látogat el, ahol együtt lehet hasonló érdeklődésű társaival,
- értéket, minőséget közvetítsünk látogatóink számára,
- változatos programkínálattal járuljunk hozzá a város turisztikai vonzerejének növeléséhez,
- erősítsük Hajdúszoboszló jó hírnevét a közművelődés országos rendszerében.

Működésünk legfontosabb irányelvei, feladatai

- Kiemelten kezeljük az újonnan megjelenő egyéni és közösségi kezdeményezéseket, a formális és informális civil közösségek, szervezetek kezdeményezéseit. Együttműködő partnerekként számítunk rájuk.
- Partnereinket szakmai felkészültségünkkel, tudásunkkal, az intézmény technikai hátterével támogatjuk.
- Kiemelten kezeljük szolgáltatásunk azon területeit, amely az intézmény közösségi tér jellegét erősíti.
- Prioritásként kezeljük a helyi értékek, hagyományok megőrzését, az amatőr tehetségek támogatását.
- Folyamatosan javítjuk belső szervezettségünket. Törekszünk arra, hogy látogatóink igényeit minél magasabb színvonalon elégítsük ki.
- Rendezvényeink magas szintű technikai feltételeinek biztosításával a programok színvonalas megszervezését biztosítjuk, mely megfelel mind a látogatók, mind a művészek igényeinek.
- Kiemelten kezeljük kommunikációs csatornáink folyamatos bővítését felhasználva a közösségi médiák adta lehetőségeket.
- Pályázatok folyamatos figyelésével, pályázati aktivitásunk erősítésével új bevételi forrásokat kutatunk fel. Pályázati pénzek függvényében tervezzük informatikai eszközök beszerzését, csoportjaink működési feltételeinek javítását.
- Törekszünk az intézmény eddigi látogatóinak megtartására és új érdeklődők megnyerésére.

- A kulturális igények és vélemények felmérésével, igényfelmérő-, elégedettségi kérdőívekkel monitorozzuk a látogatóink véleményét.
- Figyelemmel kísérjük a jogszabályi környezet változásait, melynek alapján intézményi dokumentumainkat aktualizáljuk.
- Minősített Közművelődési Intézmény Cím birtokosaként a címmel járó kötelezettségek, előírások teljesítése kiemelt feladatunk.
- Ápoljuk névadónk, Kovács Máté emlékét.

Ahhoz, hogy a fenti célok megvalósulhassanak elengedhetetlen feltétel az intézmény dolgozóinak anyagi és erkölcsi elismerése, demokratikus alkotói légkör kialakítása, ahol csapatmunkában érdemes dolgozni.

A Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár kiterjedt infrastruktúrával, elkötelezett kultúraközvetítő szakemberekkel, felvállalt értékrenddel, változatos programokkal, a helyi értékek és hagyományok megőrzésével, közösségépítő szellemi központjaként kíván működni városunk kulturális életében. Ehhez Hajdúszoboszló Város Önkormányzata biztosítja a technikai, tárgyi, pénzügyi és személyi feltételeket.

4. Szakmai feladataink

1./ Ismeretterjesztés – minősített tevékenységünk

Célunk e tevékenységgel a tudományok népszerűsítése, a tudományosan megalapozott ismeretek terjesztése, az általános műveltségi színvonal emelése, a szakmai ismeretek bővítése, állampolgári ismeretek nyújtása, és a művészi befogadás folyamatának segítése. A gyermekek és ifjak iskolán kívüli, és a felnőttek iskolán túli művelődésének segítése.

Feladatok:

- a) Valamennyi korosztály számára ismeretterjesztő előadások szervezése.
- b) Ismeretterjesztő tevékenységünkben számítunk nélkülözhetetlen partnereinkre a városunkban működő civil szervezetekre (pl. Életerő Egyesület, Életfa Klub, Gazdakör, Városszépítő Egyesület, Polgári Olvasókör, Hajdúszoboszlói Vendéglátók Egyesülete, Hercules SE, Hajdúszoboszlói Lovassport és Hagyományőrző Egyesület, Méhész Egyesület, Hajdúszoboszlói Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Bocskai Hagyományőrző Egyesület, Keresztény Értelmiségiek Szövetsége, nyugdíjas klubjaink, stb.).
- c) Részt veszünk az Országos Könyvtári Napok programsorozatában előadásokkal, könyvbemutatókkal, Közösségek Hete, Kultúrházak éjjel-nappal.
- d) Közkívánatra folytatjuk Szabó Miklós Világkóstoló című előadássorozatát.
- e) Történelmi évfordulókhoz, a helyi történelmi eseményekhez kapcsoló előadásokat, kiállításokat, megemlékezéseket szervezünk.
- f) Zenei ismeretterjesztés – az idei évben is megrendezzük az Éneklő Ifjúság Területi Minősítő Hangversenyt általános és középiskolás diákoknak, Zenei Világnap lebonyolításában partnerünk a helyi zeneiskola.
- g) Rendszeresen szervezünk író-olvasó találkozót.
- h) Tehetséggondozással, pályaválasztással kapcsolatos előadások szervezése.
- i) Prevenciós programokon hívjuk fel a figyelmet a káros szenvedélyek veszélyeire. Fiatalok és idősebb korosztály számára bűnmegelőzéssel kapcsolatos előadásokat

- szervezünk. Partnereink: Rendőrség, Szociális Szolgáltató Központ, Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, Járóbeteg-Ellátó Centrum.
- j) Egészségügyi témájú előadások, vetélkedők (Víz-Föld Világnapi vetélkedő) szervezése minden korosztály számára.
 - k) Időskorúak szabad idejének hasznos eltöltésének segítése, egészségmegőrző, önismeretet segítő előadások, infokommunikációs interaktív programok szervezése.
 - l) Jeles évfordulókhoz kiállítások szervezése.
 - m) Névadónkról, Kovács Mátéről való megemlékezés.
 - n) Egész napos önismereti, egészségmegőrző program minden év januárjában az Életerő Nap, melyet közel 20 éve rendezünk meg az Életerő Egyesülettel.

2./ Kiállítás – minősített tevékenységünk

Nagy hagyománya van kiállítási tevékenységünknek, melynek sokféle fajtáját és formáját alkalmaztuk már. Rendezünk műtárgy-, helytörténeti-, hobby-, emlék és természettudományi kiállítást. A kiállítás rendezéshez szükséges infrastruktúra 2015-től magas színvonalon biztosított. Kiállító művészeink által is elfogadott, pozitívan értékelt szép, tágas, korszerű világítástechnikával felszerelt kiállító teremmel rendelkezünk, de 2021-ben és 2022-ben is rendhagyó módon szabadtéri kiállítást is szerveztünk a Szent István Parkban.

A kiállítási tervünk összeállításakor nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a művészetek iránt érdeklődő közönségünk igényét magas színvonalon kielégítsük. Művészeti kiállításainkkal a meglevő látogatói igények kielégítése mellett fontos szempontunk az ízlésformálás, a művészeti készségek fejlesztése.

Az intézmény kiemelt küldetésének tekintette és tekinti a városban élő és alkotó, valamint városunkhoz kötődő művészek munkáinak bemutatását, melyet a helyi közönség is igényel, ezért minden évben a Szoboszló Art Műhely alkotóinak is szerveztünk kiállítást, továbbá hajdúszoboszlói művészek, alkotók önállóan is bemutatkozhatnak: 2022-ben például Vetró Mihály.

Feladatok:

- a) A helyi, fiatal alkotó tehetségek felkutatása, számukra bemutatkozási lehetőséget biztosítva.
- b) XVIII. alkalommal kerül megrendezésre az országban egyedülálló Országos Középiskolás Képzőművészeti Diáktárlat a Suliszervíz Oktatási Szakértői Iroda közreműködésével.
- c) Több korosztályt szólítunk meg ismeretterjesztő kiállítások (történelmi évfordulók, prevenciós kiállítások) rendezésével.
- d) Az intézményben működő alkotói csoportok közös kiállításának megrendezése (Hajdú Foltvirág foltvarrók, Tűzzománc Kör).
- e) Hajdúszoboszlón élő, vagy innen elszármazott képzőművészek, alkotók kiállításának megrendezése a helyi identitás erősítése érdekében.
- f) Hajdúszoboszló élő népművészetét bemutató kiállítás megrendezése.
- g) Új formákat keresünk a képzőművészeti alkotások és a befogadók találkozására (Mű terem a téren, kirakat-kiállítások)
- h) Igényes kiállítás-megnyitók szervezése, meghívók, kiadványok készítése.

3./ Közösségi szolgáltatás – minősített tevékenységünk

Működésünk sikerének egyik alapja a közösségi szolgáltatásaink minőségi színvonalának folyamatos javítása. Megújult intézményünkben ehhez megfelelő feltételek és eszközök állnak rendelkezésünkre, melyekkel a látogatók komfortérzetét és tájékoztatásukat javíthatjuk. Kiemelkedően fontosnak tartjuk a közönség, a látogatók, az érdeklődők több csatornán történő tájékoztatását, illetve a közönségtől érkező visszajelzések fogadását. Keressük azokat a módszereket, amelyekkel tevékenységünket eredményesebbé tehetjük, azért, hogy minél több érdeklődőhöz juttassuk el programjainkat, megismertetve, kulturális és könyvtári szolgáltatásainkkal.

Feladatok:

- a) Partnerlistáink, címlistáink folyamatos aktualizálása.
- b) Az információs pultnál működő LED -fal információs csatornaként való alkalmazása.
- c) Integrált intézményként honlapunk, facebook oldalunk könyvtári és közművelődési információkat, híreket, eseményeket tartalmaz a www.szoboszlokultura.hu és a <https://www.facebook.com/kulturaszoboszlo> oldalakon.
- d) Honlapunk rendszeres frissítése, amely partnereink, olvasóink visszajelzéseinek folyamatos követésén, azok értékelésén alapszik.
- e) Kapcsolatunk erősítése a helyi és országos médiákkal.
- f) A látogatók véleményének, igényeinek kérdőíves módszerrel történő mérése és azok feldolgozása, értékelése.
- g) Az intézményben ingyenes WIFI szolgáltatás biztosítása.
- h) Keressük azokat az új módszereket, hirdetési felületeket, amelyekkel még több lakoshoz tudjuk eljuttatni programjainkat.
- i) Belső információs rendszerünk folyamatos felülvizsgálata.
- j) Szolgáltatásaink bővítése vakok és gyengénlátók, valamint mozgásukban korlátozottak számára.
- k) Jegyértékesítési rendszerünk technikai hátterének folyamatos frissítése.
- l) Online könyvtári kölcsönzés biztosítása.

4./ Művelődő közösségek

Tevékenységeink között fontos szerepet töltenek be alkotó, művelődő közösségeink, több korosztály részvételével működő klubjaink, szakköreink.

Művelődési, művészeti közösségeink az intézmény életében kiemelt jelentőséggel bírnak, hiszen a társas együttlét szabályainak megismerésében, a közösségi magatartásformák elsajátításában, fejlesztésében kulcsszerepet töltenek be.

Az előadói és művészeti csoportjaink tekintetében továbbra is a színvonalas produkciók létrehozása és a minőségi munka az elvárt követelmény. Közösségeink évről-évre egyre több hazai és nemzetközi meghívásnak tettek és tesznek eleget. Az intézménynek és a városnak egyaránt öregbítik jó hírnevét ezen fellépések, bemutatkozások és kiállítások.

A közösségek működéséhez, éves rendezvényeikhez szakmai segítséget nyújtanak az intézmény munkatársai, programjaikat beépítjük munkatervünkbe.

Feladatok:

- a) Kiscsoportjaink eredményes működéséhez anyagi forrásokat biztosítunk, új alkotó közösségek szerveződését támogatjuk.
- b) Bemutakozási lehetőséget biztosítunk helyi, országos és esetenként nemzetközi fellépési lehetőségekkel.
- c) Igények, érdeklődési körök szerint folyamatosan inspiráljuk az egyéneket, hogy közösségi alkalmakon találkozzanak egymással, vegyenek részt érdeklődési körüknek megfelelő közösségekben. Ezzel lehetőséget biztosítunk az élethosszig tartó tanulásra is.
- d) Kisközösségeink technikai feltételeinek folyamatos javításához pályázati forrásokat is keresünk. (Uniós, NKA, Csoóri Sándor Program)
- e) Kiscsoportjaink tagjainak és vezetésének igényeit, véleményeit folyamatosan kikérjük. Biztosítjuk a vezetők folyamatos továbbképzését.
- f) Alkotó közösségeinknek kiállítási lehetőséget biztosítunk intézményünkben. Keressük azokat a lehetőségeket, amelyeken csoportjaink más településeken is bemutatkozhatnak (Hajdú városok).
- g) A helyi idegenforgalmi rendezvényeken is számítunk aktív részvételükre.
- h) Nyugdíjas klubjaink számára biztosítjuk a változatos közösségi programokat.

5./ Rendezvények – minősített tevékenységünk

Rendezvényeink szervezése kiterjed az egyetemes, a nemzeti, a kisebbségi kultúra értékeinek megismertetésére, az ünnepek kultúrájának, a hagyományainknak gondozására, valamint az egyéni és csoportos szabadidő eltöltését szolgáló szórakoztató rendezvényekre, melyeknek rendkívül változatos formáit, alkalmait szervezzük.

Célunk, hogy a kulturális programok vonzerőként legyenek jelen a város turisztikai kínálatában. A kulturális turizmus rendszerének erősítése stratégiánk egyik fontos pillére.

Bővülő programkínálattal, élményjelleg erősítésével biztosítjuk a helyi lakosok és az itt üdülő vendégek szabadidejének tartalmas eltöltését, kikapcsolódását. Az intézmény új épülete önmagában is kiemelkedő látványként szolgál a város központjában, amely vonzza a vendégeket könyvtári-, kulturális-, infokommunikációs szolgáltatásával. Az új szabadtéri színpaddal jelentősen javult a szabadtéri rendezvények technikai és intézményi háttere.

A rendezvények színvonalas megszervezése mellett kiemelten figyelünk azok biztonságos lebonyolítására.

Az intézmény adottságaihoz alkalmazkodva elsősorban pódiumjellegű előadásokat szervezünk. 2021-től kezdődően színházi műsorkínálatunkat bővítettük a Déryné Program adta lehetőségekkel, könnyű és komolyzenei koncertjeink kínálatának bővítéséhez pedig a Térzene Program járult hozzá. A 2023-as évben is élünk ezekkel a lehetőségekkel.

Nagyszínházi és táncelőadásokat csak a szabadtéri színpadra tudunk tervezni. Gyermekelőadásaink gyakorisága az elmúlt években változott, mivel a közoktatási és köznevelési intézmények leginkább saját szervezésben, általuk biztosított helyszínen valósítanak meg színházi produkciókat, ezért intézményünk hétvégi, családi programok keretében szervezett ilyen programokat. Népszerűek a városi gyermeknap és a gyermekkönyvtár rendezvényei.

Feladatok:

- a) Rendszeresen megrendezésre kerülő programjaink, melyeken nemzetközi, hazai művészek és amatőr csoportok számára biztosítunk bemutatkozási lehetőséget:
- Majális
 - Városi Gyermeknap
 - Szoboszlói Folkhétvége
 - Szoboszlói Dixieland Napok
 - Kösely kupa – Hajdúszoboszlói Lovasfesztivál
 - Birka-és Slambucfőző Örömnapp
 - Óévbúcsúztató szilveszteri csergetés, szabadtéri koncertek
 - Adventi programok
 - Szoboszlóra költözik a Mikulás!
 - Tavaszi Művészeti Napok
 - Bizonyítványbuli – Szabadtéri koncertek
 - Magyar Kultúra Napja
 - Kultúrházak Éjjel-nappal
 - Költészet Napja
 - Szép Ernő vers- és prózamondó verseny
 - Komolyzenei, orgona hangversenyek
 - Zenei Világnap hangversenyei
 - Karácsonyi hangverseny
 - Nyugdíjas megyei táncdalfesztivál
 - Hajdúszoboszlói amatőr csoportok gálaműsora
 - Nóta és operett műsorok
 - Retro party, zenés-táncos bál
 - Gasztrofesztiválok
 - Szoboszlói Nyár – Civil csoportok fellépései
- b) Színházi előadások, pódiumműsorok, koncertek számának növelése (Térzene Program).
- c) Havi rendszerességgel gyermekműsorok, családi programok szervezése.
- d) Táncházak és kézműves foglalkozások szervezése az évköri ünnephez kapcsolódva.
- e) Nemzeti- és a város történelmi eseményeihez kapcsolódó ünnepeink méltó megünneplése.
- f) Gasztrokulturális fesztiválok megrendezése.
- g) Szoboszlói Nyár 2023 – civil, helyi, térségi csoportok fellépésével megvalósuló nyári programsorozat koordinálása és lebonyolítása.
- h) Hajdúvárosok csoportjainak találkozója.

Feladatunk, hogy megtartsuk, lehetőség szerint bővítésük sokszínű programkínálatunkat. Fokozatosan, de törekedni kell a belépődíjas rendezvények számának növelésére.

A rendezvények megvalósításában az intézmény valamennyi munkatársa részt vesz felelősségteljes munkájával.

A nyári szabadtéri rendezvények lebonyolításához szükséges beszállítói kör is kialakult az elmúlt nyarak folyamán. Partneri együttműködésben dolgozunk az orvosi és mentőszolgálattal,

polgárőrséggel, a katasztrófavédelmi egységekkel, biztonsági céggel, a hang és fénytechnikát biztosító szolgáltatóval, közösségi szolgálatot végző diákokkal.

6./ Származtatott szolgáltatás

Intézményünk széles társadalmi csoportok számára kínálja szolgáltatásait a látogatóink komfortérzetének növelése érdekében, és azért, hogy szeressenek bejönni intézményünkbe. Származtatott szolgáltatásainkkal növeljük látogatottságunkat.

A tevékenység célcsoportjai körében művészeti csoportok, kulturális szakemberek, civil- és kereskedelmi szféra, intézmények, vagy csak kikapcsolódni kívánó helyi lakosok és turisták tartoznak.

Az intézmény épületén belül a földszinten működő kávézót és könyvesboltot vállalkozásban üzemeltetik partnereink.

Feladatok:

- a) A könyvesbolt és a kávézó bérleti szerződését folyamatosan felülvizsgáljuk.
- b) A könyvesbolt és kávézó szolgáltatásait összehangoljuk rendezvényeinkkel.
- c) Bérbeadási szabályzatunkat folyamatosan felülvizsgáljuk az önköltségszámítás alapján.
- d) Külső partnereinkkel kötött szerződések tartalmát folyamatosan felülvizsgáljuk.
- e) A Bocskai Rendezvényközpontban filmvetítések szervezése vállalkozóval kötött megállapodás alapján.
- f) Termeink bérbeadása, a bérleti díjak folyamatos felülvizsgálata.

5. Partnerkapcsolatok

Közművelődési tevékenységünk fontos eleme szakmai kapcsolataink folyamatos bővítése.

Az intézmény jó kapcsolat ápolására törekszik a fenntartó önkormányzattal, szakmai szerveivel, bizottságaival, a városban működő gazdasági szervezetekkel, intézményekkel. Harmonikus kapcsolat alakult ki az egyházakkal, amelyek közös programok megvalósításában is megmutatkozik. Résztvevői vagyunk az országos közművelődési hálózatnak, tagja Kulturális Központok Országos Szövetségének, a Magyar Fesztiválszövetségnek, a Magyar Népművelők Egyesületének. Rendszeres kapcsolatban vagyunk a Nemzeti Művelődési Intézet Hajdú-Bihar megyei irodájával.

A szakmai szervezetek által rendezett személyes és online konferenciákon, szakmai fórumokon rendszeresen részt vesznek az intézmény munkatársai. Igyekszünk kihasználni a díjtalan továbbképzéseket, szakmai napokon való részvételeket, továbbá helyet adunk kihelyezett tanácskozásoknak. Munkatársaink feladata a személyes és intézményi kapcsolati háló bővítése, hatékonyságuk növelése.

Együttműködő kapcsolatra törekszünk a Hajdúszoboszlón működő német és roma nemzetiségi önkormányzattal, rendezvényeihez helyszínt, a roma nemzetiségi önkormányzat részére irodahelyiséget biztosítunk.

A nevelési-oktatási intézményekkel hatékony munkakapcsolatot alakítottunk ki, melyben partnerünk a tankerület.

Feladatok:

1. Az intézményünkkel kapcsolatban álló partnereink címlistáját folyamatosan aktualizáljuk.
2. A helyi civil szervezetekkel, külső partnerekkel kialakított kapcsolataink kapcsolattartási módját folyamatosan felülvizsgáljuk.
3. Kulturális cserekapcsolataink további bővítésére törekszünk testvér- és partnervárosainkkal, együttműködve Hajdúszoboszló Város Önkormányzatával.
4. Hajdúvárosokkal korábban kialakított és jól működő kulturális kapcsolataink fenntartása.
5. Országos szakmai szervezetekkel, az ágazati irányítókkal kialakított együttműködésünk további erősítése kiemelt feladatunk.
6. A helyi turisztikai iroda kapcsolatrendszerének előnyeit felhasználva az intézmény rendezvényeinek népszerűsítése érdekében.
7. A kapcsolati hálónk erősítése a hasonló nagyságú kulturális intézményekkel.

6. PR- és marketing tevékenységünk feladatai

Folyamatos feladatot jelent számunkra, hogy a Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár, mint kulturális márkanév tovább erősítsük. Célunk, hogy az intézmény ismertségét tevékenysége révén minél szélesebb körben ismertté tegyük, hogy városunk kulturális területen is vonzerővel bírjon és pozícionálja magát a magyar közművelődés rendszerében.

Fesztiválprogramjaink hirdetéséhez alkalmanként nyomdai műsorfüzetet, plakátot jelentetünk meg. Kiadványokban, plakátokon, szórólapokon és molinók kihelyezésével is népszerűsítjük aktuális műsorkínálatunkat, az információhordozóink nagy részét saját, színes fénymásolóval történő sokszorosítással adjuk ki költséghatékonyság miatt.

A tradicionális nyomtatott kiadványaink, szórólapjaink esztétikus megjelenésére folyamatosan figyelünk. Az intézmény a kiadványok tervezésében külső partnerrel dolgozik.

Intézményünk honlapja a www.szoboszlokultura.hu címen érhető el. Folyamatosan frissülő facebook oldalunk: <https://www.facebook.com/kulturaszoboszlo>

Programjainkról a helyi média mellett a megyei és országos média is rendszeresen tudósít.

Könyvtár

Rövid bevezető

A Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár 2023. évi terveinek megvalósítását nem könnyítik meg a szomszédos országban lévő háborús helyzet következményeként jelentkező energiaválság és ennek gazdasági következményei. 2023-ban is azon fogunk dolgozni, hogy szolgáltatásainkat minél kevésbé befolyásolják ezek a nehézségek.

Az energiaköltségek csökkentése miatt fenntartói határozat alapján 2023 január és február hónapban „ablakos könyvtári” szolgáltatást biztosítunk a lakosság számára. A korlátozott könyvtári szolgáltatás kapcsán az intézmény egyik földszinti helyiségében ablakon keresztül folyik a kölcsönzés. Olvasói igények előzetes leadása után előkészítjük az igényelt dokumentumokat, majd értesítjük az olvasókat, hogy elvihetők a kérésük szerinti könyvek, újságok, DVD-k. Az ablakos kiszolgálás többletterhet jelent a könyvtáros kollégáknak, ugyanis a földszint, az első emeleti felnőtt részleg, a második emeleti gyermekkönyvtár, illetve a pincében lévő raktár között kell megoldani a visszahozott és kölcsönzött dokumentumok

sokaságának logisztikáját. A helyzet nehézsége ellenére a kollégák sikeresen veszik a kihívásokat és rugalmasságuknak, illetve tetterekészségüknek köszönhetően az olvasói igényeket maximálisan kielégítik a lehetőségekhez igazodva.

A nehezített olvasói kiszolgálás mellett végezzük a szakmai háttérmunkákat, a könyv- és folyóirat beszerzéseket, feldolgozást, adatbázis építést, apasztási munkafolyamatokat, nyilvántartások, statisztikák, beszámolók, munkatervvezetést stb.

Trendek, eredmények, sikerek

Nagy népszerűségnek örvendtek az előző évben az Országos Könyvtári Napokhoz kapcsolódóan megrendezett programjaink: sikeres volt az állatos online totó, az álhíres foglalkozás, a legtöbb érdeklődőt pedig a Hajdú-Bihar Megyei Levéltár kézműves foglalkozása vonzotta. Idén is tervezzük hasonló programok szervezését, miután visszaáll a könyvtár normál nyitvatartása. Sikeres volt a tavalyi év során az Irodalmi lépegető programsorozatunk, melynek keretében kiscsoportos foglalkozás formájában több érdekes témát járhattunk körbe irodalmi megközelítésből. Ezt idén is szeretnénk kéthavonta megrendezni biblioterápiás jelleggel Haranginé Balázs Alexandra segédkezésével. A tavaly decemberi budapesti kirándulás az ELTE Központi Könyvtárának megtekintésével nagyon tetszett a résztvevőknek, így tervben van idén is kirándulások szervezése külső helyszínre könyvtári vonalon.

Mivel sikeresnek könyvelhettük el a 2022. évi író-olvasó találkozóinkat, ezért ezen rendezvénytípusokat idén is preferáljuk. Tervben van pl. Kertész Erzsé, Balázs Ágnes, Kiss Judit Ágnes, Tóth Krisztina író-olvasó találkozók szervezése. Nagyon szerettük a családok a gyermekkönyvtárba szervezett kézműves foglalkozással egybekötött mesedélutánokat, így ezt havi rendszerességgel idén is megtartjuk és tervezzük kiterjeszteni társasjáték klubbal is a gyermekkönyvtári kínálatot, illetve elkezdjük egy baba-mama klub kialakítását is.

Stratégiai célok

2023-ban is célunk követni az intézményi stratégiai célokat, alkalmazkodva a megváltozott körülményekhez.

Szervezet

A Kovács Máté VMK és Könyvtár integrált közművelődési intézményként működik, önkormányzat által fenntartott költségvetési intézmény. Az 1997. évi CXL. törvény szerint közművelődési és nyilvános könyvtári feladatokat is ellát. Az intézmény szervezeti felépítését az aktuális SZMSZ tartalmazza, amely 2023-ban is biztosítja az intézmény jogszerű működését. Ebben az évben is feladat könyvtárunk számára a jogszabályok szerinti működés, a gazdaságos, hatékony és tervszerű gazdálkodás. Feladatunk továbbá a könyvtári működést meghatározó dokumentumok aktualizálása és a technológiai lehetőségek korszerűsítése.

Hajdúszoboszló Város Önkormányzata a törvényben foglaltaknak megfelelően az elfogadott költségvetés alapján 2023-ban is az intézmény rendelkezésére bocsátja a nyilvános könyvtári ellátásra, állománygyarapításra fordítható keretösszeget, melyet a könyvtár a gyűjtőköri szabályzatban meghatározott irányelveknek és az olvasói igényeknek megfelelően fordít a gyűjtemény fejlesztésére.

A 2020 novemberétől életbe lépett törvénymódosítás alapján az intézmény dolgozóinak közalkalmazotti státusza megszűnt, azóta is a Munka Törvénykönyve szabályozza az alkalmazottak munkaviszonyát. Mindenképpen szükséges a szakdolgozói létszám növelése a 2023-as évben és annak folyamatos fenntartása. Az állomány nagysága, a település

lakosság száma, jellege, az elvégzendő feladatok stb. alapján legalább öt fő teljesállású könyvtárosra van szükség az intézményben.

Infrastruktúra

A gyermek könyvtári részlegben polcok áthelyezésével és állományrészek átcsoportosításával tervezzük célszerűsíteni a könyvtár berendezését és kinézetét. Átrendezzük az olvasótermi részt a hatékonyabb használat érdekében. Célszerű lenne minimum két olvasók által használható korszerűsített asztali számítógép elhelyezése a gyermekkönyvtárban, ezáltal nagyobb hatékonysággal tudnánk segítséget nyújtani a házi feladatok, gyűjtőmunkák készítéséhez, a hagyományos dokumentumok mellett az internet adta lehetőségek kihasználásához.

A felnőtt könyvtári részen polcbővítésre van szükség az állomány átláthatóbb elhelyezése érdekében, illetve szükségszerű lenne a bejárat közelében kialakítani egy kabátok és táskák elhelyezésére szolgáló tárolóhelyet. A felnőtt olvasótermi részen célszerű lenne két munkaállomást kialakítani korszerű asztali számítógépekkel, ugyanis a tavaly megszüntetésre került Internetszoba helyett szükséges lenne az internetelés további biztosítása. A jelenlegi 2 gép az intézmény és a város adottságai mellett kevésnek tekinthető és a technológiai fejlődés korában minimális elvárás egy nyilvános városi könyvtártól, hogy megfelelő számú és szintű eszköz álljon az olvasók rendelkezésére. Szolgáltatásaink bővítése céljából ebben az évben előfizetett intézményünk a Laptapir szolgáltatásra, melynek keretében 140 féle időszaki kiadvány érhető el elektronikusan, ennek használatához jó lenne külön számítógépet beállítani.

Némiképp javít a technológiai helyzeten, hogy továbbra is biztosítjuk látogatóink számára az ingyen wifi szolgáltatást, melynek segítségével saját eszközökön elérhető a világháló.

2023-ban is folytatjuk az olvasók tájékoztatását az online katalógusunk használatáról, és azon belül a saját olvasói oldal és az ahhoz kapcsolódó lehetőségek ismertetését (online kölcsönzés, hosszabbítás és előjegyzés). Tervezzük bevezetni az online beiratkozás lehetőségét is. 2022 novemberében beüzemelésre került a Qulto eCard applikáció, mely elektronikus olvasójegyként funkcionál. Ennek népszerűsítését és használatának terjesztését idén megerősítjük. Az intézmény honlapja a www.szoboszlokultura.hu és Facebook oldalának folyamatos frissítése, aktuális tartalmakkal való feltöltése 2023-ban is terveink között szerepel.

Gyűjteményi Információk

a. Gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

A könyvtár gyűjteménye az intézmény első és második emeletén a felnőtt és gyermek részlegekben található, szabadpolcos raktári rendben, 500 négyzetméteres területen. A raktári állományrész az alagsori részben, 36 négyzetméteren található.

A könyvtár helyiségei a folyamatos állománygondozási munkálatok mellett - raktári rendtartása, állománygondozás, selejtezés - megfelelő és esztétikus tereket biztosítanak a gyűjtemény elhelyezése és a könyvtárhasználat számára. Tervezzük viszont a polcbővítést a könyvtári terekben, hogy az állomány átláthatóbbá válhasson, illetve a felnőtt részlegbe egy kabátok elhelyezésére szolgáló fogas és táskatartó polcok beállítását szorgalmazzuk.

A gyűjtemény gyarapítása a nyilvános könyvtári ellátásról szóló jogszabálynak megfelel, a kötelező könyvtári beszerzési normatíva, valamint a működéshez szükséges egyéb források előreláthatóan a jövőben is biztosítva lesznek.

A gyűjtemény fejlesztése a Gyűjtőköri Szabályzat alapján történik, összhangban a nyilvános, általános gyűjtőkörű, települési közkönyvtárak feladatellátásával. Az olvasói igényekhez igazodva próbáljuk bővíteni mind a felnőtt, mind pedig a gyermekkönyvtár állományát.

b. A gyűjtemény feltárása

A gyűjtemény feltárása 2023-ban is a Huntéka Könyvtári Integrált rendszerben digitálisan történik, a feldolgozó feladatot szakképzett könyvtáros végzi. Az egyszerű és csoportos leltárkönyvek, gyarapodási jegyzékek a leltár modulban találhatóak, itt kerülnek nyilvántartásba vételre a beszerzett dokumentumok a számlák alapján és azok adataival.

A nyilvántartásba vételt követően történik az adatbázis építése, a katalogizálás, amely a dokumentum feltárását és visszakereshetőségét biztosítja. A feltáráshoz adottak a feltételek. A Huntéka rendszer karbantartása, frissítése, és szakképzett, gyakorlott könyvtáros szakemberek alkalmazása a jövőben is megfelelően feltárt, visszakereshető és használható gyűjteményt biztosíthat a felhasználók számára.

c. Állományvédelem

A könyvtári terek, helyiségek klimatizáltak, a fűtés alapvetően szabályozható, a szellőztetés megoldott.

A kölcsönző helyiségekben elhelyezett kamerarendszer támogatja az állomány biztonságtechnikai védelmét. (A felnőtt könyvtárban szükséges kialakítani egy tárolóhelyet, ahová lerakhatják az olvasók a kabátokat és a táskákat.)

d. Digitalizálás

Napjainkban a digitalizálás kiemelt és fontos feladat elé állítja a könyvtárakat és a könyvtárosokat. Megyénkben a Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár irányításával a Jadox helytörténeti és helyismereti adatbázis használatával történik főleg ez a munkafolyamat. 2021-től Hajdúszoboszló digitális sajtófigyelését könyvtárunk látja el. Két helyi megjelenésű időszak kiadvány elektronikus feldolgozását végezzük jelenleg a Jadox adatbázisba: Hajdúszoboszló Városi Lap és a Szókimondó havi megjelenésű periodikák.

Kapacitásunk szerint végzünk helyi kurrens sajtófigyelést, digitalizálunk helyi vonatkozású aprónyomtatványokat, plakátokat, meghívókat és tervezzük digitalizálni a retrospektív helytörténeti, helyismereti anyagainkat is. Tervben van a Szókimondó folyóirat korábbi lapszámainak digitalizálása és online elérhetővé tétele. E feladatok elvégzéséhez is szükség lenne a könyvtáros szakalkalmazotti állomány bővítésére.

A gyűjteményszervezéshez kapcsolódó könyvtári feladatok, tervek 2023-ban

- Beszerzés folytatása a beszerzési keretnek megfelelően a könyvtár gyűjtőkörének és az olvasók igényeinek figyelembevételével.
- 2023. évi folyóirat rendelés bonyolítása, folyóiratok érkeztetése, elrendezése, kölcsönzése. Korábbi évek lapszámainak apasztása. Év végén a 2024-es folyóiratrendelés elkészítése.
- Apasztási listák nyitása, a törölt dokumentumok kivonása a Huntéka adatbázisból és az állományból. A problémás rekord- és példányadatok, valamint a hozzájuk tartozó fizikai példányok egyeztetése, a fizikailag már kivont tételek példány és rekord adatainak aktualizálása az olvasók naprakész tájékoztatása, a pontos gyűjteményi állapot érdekében.
- Leltár előkészítő munka: állományban lévő rekordok példányadatainak ellenőrzése, a beszerzési ár adatok egyeztetése, javítása vagy pótlása a leltárkönyvek segítségével.

Szolgáltatások

Ahogy a bevezetőben is áll 2023. január és február hónapban az energiaköltségek csökkentése miatt fenntartói határozat alapján „ablakos könyvtári” szolgáltatást biztosítunk a lakosság számára. A korlátozott könyvtári szolgáltatás kapcsán az intézmény egyik földszinti helyiségében ablakon keresztül folyik a kölcsönzés. A helyzet nehézsége ellenére a kollégák sikeresen veszik a kihívásokat és rugalmasságuknak, illetve tettekre készségüknek köszönhetően az olvasói igényeket maximálisan kielégítik a lehetőségekhez igazodva.

2023. március 1-től az alapszolgáltatások minden formája - kölcsönzés, tájékoztatás, olvasószolgálati teendők ellátása, helyben használható szolgáltatások biztosítása, reprográfiai szolgáltatások, rendezvények szervezése - már a korábban megszokott formában lesz elérhető az év folyamán. Programjaink közül a megvalósítás folyamatában van a Kincskereső vetélkedő felsősök fordulója, illetve az óvodásoknak, iskolásoknak szóló foglalkozásainkra is több időpontegyeztetés történt már. A tervezett író-olvasó találkozókhoz árajánlatokat kértünk és a rendelkezésre álló anyagi források függvényében döntünk a megvalósíthatóság formájáról és idejéről. Irodalmi lépegető felnőtt olvasókör folytatása kapcsán egyeztetés zajlik Haranginé Balázs Alexandrával az ideai megvalósítási tervekről. Szolgáltatásainkkal az olvasók minőségi kiszolgálása érdekében igyekszünk alkalmazkodni a jelenleg fennálló gazdasági helyzet kihívásaihoz. Kiemelt célunk beiratkozott olvasóink számának növelése, az olvasási kultúra népszerűsítése.

Szolgáltatásokhoz kapcsolódó feladatok, tervek 2023-ban:

- Kölcsönzés és tájékoztatás a Huntéka adatbázis használatával, a Peas Support rendszer támogatásával.
- Az online hosszabbítás és félretétel zökkenőmentes biztosítása olvasóink számára.
- Beiratkozások és jótállások adminisztrálása a Huntéka rendszerben, a beiratkozási napló vezetése, hosszabbítások, előjegyzések, félretételek, kiértékelések kezelése.
- Napi statisztikai adatgyűjtés a Huntéka adatbázisból, Munkanaplók vezetése részlegenként.
- Könyvtárközi kölcsönzések bonyolítása az Országos Dokumentumellátó Rendszeren keresztül, az igényelt könyvek adminisztrációja, kérése, érkeztetése, továbbítása az olvasóhoz, majd visszapostázása a szolgáltató könyvtárhoz.
- Könyvtári rendezvények előkészítése, árajánlatkérés, partnerekkel és célcsoportokkal való kapcsolattartás, a rendezvények lebonyolítása, aktuális és utólagos adminisztráció.
- Éves kulturális statisztika, éves beszámoló és munkaterv elkészítése.
- Óvodai, iskolai foglalkozások előkészítése és lebonyolítása a gyermekkönyvtárban.
- Felnőtt olvasókör, olvasás- és könyvtár népszerűsítő programok, író-olvasó találkozók előkészítése és lebonyolítása.
- Új pályázatok figyelése, aktualitás esetén pályázat elkészítése.
- Részvétel könyvtárszakmai rendezvényeken és továbbképzéseken.
- A Művelődési Központtal közös weboldal üzemeltetése a www.szoboszlokultura.hu címen. (A honlap könyvtári része fejlesztés alatt áll, tervezzük a korszerűsítését és naprakész információkkal való ellátását.)
- Az intézmény internetes közösségi oldalán könyvtári hírek folyamatos megjelenítése.
- A könyvtári terekben a raktári rend kialakítása és folyamatos fenntartása, selejtezések tervszerű elvégzése.
- Állomány szakszerű bővítése a rendelkezésre álló beszerzési keretből figyelembe véve az olvasói igényeket, a jellemző trendeket és a szakirodalom témaköreiben több dokumentum beszerzése (pl. turizmus).

Minőségirányítás

A könyvtári minőségfejlesztés alapvetően munkánk részét képezi már jelenleg is a gyakorlatban, illetve a jövőben is kiemelt helyet foglal el stratégiai céljaink között. Ennek megalapozásaként elsődleges célunk a szakvégzettségű munkatársi létszám növelése és a könyvtári gyűjtemény rendbetétele. A leltározással, apasztással, törléssel kapcsolatos feladatokat szükséges elvégezni, valamint rendezni az adatbázis szerint fellelhető, de a szabadpolcokon és raktárban nem található dokumentumok sorsát, továbbá a gépi rendszerbe még nem rögzített dokumentumok feldolgozásának pótlását.

A könyvtári munkafolyamatokról szükséges folyamatleírásokat készíteni, hogy a minőségi munkavégzés szempontjai alkalmazásra kerüljenek minden esetben. Az érdemi és minőségi munkához mindenképp növelni kell a szakdolgozói állományt annak érdekében, hogy igazán érdemi változás valósuljon meg a minőségbiztosítás területén.

Tudományos kutatás és kiadványok

Könyvtárunk tudományos kutatást nem végez, saját kiadványunk nincs. Témafigyelést, szakirodalmi kutatást a gyűjtemény mélységének függvényében végzünk. A 2023-as évben azonban tervezzük legalább egy tudományos igényű (tematikus) országos konferencia megszervezését.

2023-ban is tovább folytatjuk olvasói igény és kérés esetén az Országos Dokumentumellátási Rendszerbe (ODR) bekapcsolódva a könyvtárközi szolgáltatás igénybevételét.

Partnerségi együttműködések

Könyvtárunk a partneri kapcsolatait általában szerződésekben szabályozza. Kiemelt partnereink a városban működő nevelési-oktatási intézmények óvodától a középiskoláig. A közoktatási együttműködés céljai között említhető az integrált kulturális és szabadidős tevékenységek lehetőségének megteremtése, az iskolai nevelésben meghatározott oktatási, képzési célokkal összehangolt könyvtárhasználat és az információkeresés fejlesztése.

Jó kapcsolatot ápolunk a helyi Polgári Olvasókörrrel, nyugdíjasklubokkal, illetve különböző alkotói csoportokkal is. Vetélkedőkön, előadásokon és szinte minden típusú programunkon nagy érdeklődéssel vesznek részt.

Közgyűjteményi területen is igyekszünk a regionális és helyi intézményekkel együttműködni. Sikeresek voltak együttműködéseink a Bocskai István Múzeummal, a Hajdú-Bihar Megyei Levéltárral és kiemelten jó a kapcsolatunk a Méliusz Juhász Péter Könyvtárral.

A külsős rendszergazdánkkal és a Huntéka Integrált Könyvtári Rendszer üzemeltetői csapatával is igen hatékonyan tudunk együtt dolgozni. Technikai problémákat, felvetett kéréseinket általában gyorsan és szakszerűen elvégzik.

Könyvtárunk 2023-ban is számít a megyei könyvtár szakmai iránymutatásaira és segítségére. A Méliusz Módszertani Központ munkatársaival szoros szakmai kapcsolatban állunk, több kollégával a személyes ismeretség is segíti a közös munkát.

A meglévő partnerekkel, intézményekkel való kapcsolattartást a jövőben is szeretnénk megtartani, valamint új kapcsolatok kiépítésére is nyitottak vagyunk. 2023-ban törekszünk több helyszíni részvételt igénylő programot pl. író-olvasó találkozót, vetélkedőket szervezni, hogy még inkább elérhetőek legyünk partnereink és a további érdeklődők számára.

PR/marketing/kommunikáció eredményei

Intézményünk jelen van az online közösségi médiában, mely felületeken a könyvtári hírek is megjelennek. 2022 őszétől elindult az intézmény kulturális havi folyóiratának a Szókimondónak az online totója, melyre egyre többen küldenek be helyes válaszokat. Havi rendszerességgel tervezzük közzétenni idén is az online totókat. A Szókimondó nyomtatott lapszámaiban tervezzük ebben az évben is hónapról-hónapra megjeleníteni a városi könyvtárhoz köthető cikkel. Jó kapcsolatot ápolunk a Hajdúszoboszló városi lap szerkesztőségével és a Városi Televízió munkatársaival, a programjainkról és a különböző könyvtári eseményekről 2023-ban is tájékoztatjuk majd segítségükkel a nagyközönséget cikkeik és riportok formájában.

Hagyományos módon a könyvtári terekben várjuk olvasóinkat nyitvatartási időben, illetve a könyvtár épületén kívül is igyekszünk megjeleníteni könyvtárhoz, olvasáshoz kapcsolódó programokkal. Például a Művelődési Központ szervezésében megvalósuló idei programokra tervezzük kitéleplülni könyvbörzéssel, mese-standdal vagy kézműves sátorral. A könyvekhez, olvasáshoz, könyvtárhoz kapcsolódó országos- vagy regionális rendezvényekhez is szándékozunk csatlakozni. (Petőfi emlékévi, Ünnepi Könyvhét, Országos Könyvtári Napok stb.)

Összegzés

A Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár 2023-as munkatervében foglalt célok összeállításában munkatársainkat az a cél vezérelte, hogy Hajdúszoboszló város lakosságának, az ide látogató vendégeknek minél magasabb színvonalon biztosítsuk a kulturális alapellátást, értékekben gazdag kulturális élményhez juttassuk őket. Munkatervünk megvalósulásának záloga az intézmény valamennyi munkatársának szakszerű munkája, hivatása iránti elkötelezettsége.

Munkatervünk közös tervezésen, szakmai egyeztetés alapján készült, melyhez elengedhetetlen feltétel a munkatársak közötti személyes, napi kapcsolat megléte, illetve szoros kapcsolat közösségeinkkel.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően intézményünk a munkaterv mellékleteként elkészítette az intézmény éves Szolgáltatási tervét a 20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet alapján, amely tartalmazza a közművelődési alapszolgáltatások tervezett időpontját, a résztvevők tervezett számát, valamint a helyi lakosság részvételének módját.

A Minősített Közművelődési Intézmény Cím kötelez bennünket a minőségi munkára. Céljaink elérése, eredményeink megtartása számunkra a minőségbiztosítás hármas követelmény rendszerében: a partnerközpontúság, a tanulás és a folyamatos fejlesztés egységében valósulhat meg.

Hajdúszoboszló, 2023. március 6.

Dr. Sós Csaba
igazgató